

חוברת לימוד בית ספרית
בנושא

ונשמרתם מאד לנפשודתיכם

דברים ז, טו

על זהירות בדרכים
הממשיות והוירטואליות

תלמוד תורה נחלת ש"י
שמח להציג בפניכם את פרויקט
"ונשמרתם"

לקראת החופש הגדול הממשמש ובא, מוגשת בפניכם חוברת לימודים מקיפה, לכלל תלמידי כיתות א-ד, בנושא: "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם".

החוברת עוסקת בנושאי זהירות בדרכים וזהירות באינטרנט. שני המקומות הללו מועדים לפורענות, במיוחד בשעות הפנאי הרבות בימי החופש הגדול, ויש צורך ללמוד ולשנן עם הילדים הן את הסכנות האורבות להם, והן את דרכי ההתנהגות הנאותה והרצויה בהם.

את החוברת הילדים ילמדו בבית במשך כשבועיים, וביום שישי כ' סיוון יתקיים בבית הספר חידון מקיף על כל החומר המופיע בחוברת, בהשתתפותכם - ההורים. החידון הפומבי יערך לאחר מבדק וסינון ראשוני בכתות. החידון נושא פרסים יקרי ערך.

ילדי כתות א-ב יבחנו בחידון על עמודים: 3, 5, 8-12, 13 כללי זהירות באופניים, 15, 17, 19 עשרת הדברות לגולש, 20. תפילת הדרך

ילדי כתות ג-ד יבחנו בחידון על כל החוברת.

בברכה

הרב יששכר היימן

תלמוד תורה נחלת ש"י

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שתוליכנו לשלום ותצעידנו לשלום ותדריכנו לשלום, ותגיענו למחוז חפצנו (ותחזירנו) לחיים ולשמחה ולשלום. ותצילנו מכף כל אויב ואורב בדרך, ומכל מיני פורענויות (ותאונות) המתרגשות לבוא לעולם, ותשלח ברכה במעשה ידינו, ותתננו לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואינו, ותשמע קול תחנונינו, כי אל שומע תפילה ותחנון אתה, ברוך אתה ה' שומע תפילה:

זהירות בדרכים - שיר

זהירות בדרכים זה חשוב לי ולך
אז קבלו ד"ש עם שיר ועצות מלילך
אם תקשיבו היטב לכללים הבאים
תקבלו מתנה נפלאה- החיים!

תן לאבא אמא יד כשהתנועה סואנת
לך תמיד במדרכה זו בקשה מובנת
אם אתה רוצה לחצות דבר ראשון עצור!
הבט לשמאל, ימין ושמאל אם אין תנועה - עבור!

זהירות בדרכים...

אם אין מדרכה בכלל אז לך לשמאל הדרך
את הכביש צריך לחצות במעבר ולא בערך
אם אתה רואה רמזור עבור רק בירוק
ואם ברחוב עומד שוטר חכה עד שישרוק

זהירות בדרכים....

אל תרוץ ישר לכביש אחרי כדור בורח
וגם לא אחרי חבר אשר קצת מתפרחח
אל תקפוץ לכביש אחרי כל מכונית חונה
הבט לשמאל, ימין ושמאל, זה נגד תאונה

זהירות בדרכים...

ועכשיו כולנו חכמים ואין זה פלא
כי כולנו כבר יודעים את הכללים האלה
נא לזכור אותם תמיד ובכל מקום
רק רוצה שתחזרו הביתה בשלום.

זהירות בדרכים...

מילים: אילן גולדהירש

לחן: קובי אושרת

הזכויות שמורות למחברים

א. מן המקורות

1. רמב"ם (רבי משה בן מימון) הלכות דעות פרק ז

הואיל והיות הגוף בריא ושלם מדרכי השם הוא, שהרי אי אפשר שיבין או ידע דבר מידיעת הבורא והוא חולה, לפיכך צריך להרחיק אדם עצמו מדברים המאבדים (גורמים נזק) את הגוף, ולהנהיג עצמו בדברים המברים (המבריאים) והמחלימים.

❖ מדוע חשוב לפי הרמב"ם להיות בריא? _____

❖ מה הקשר בין דברי הרמב"ם לנושא "זהירות בדרכים"? _____

2. רמב"ם הלכות רוצח ושמירת הנפש פרק יא

הלכה ז

אחד הגג ואחד כל דבר שיש בו סכנה וראוי (ועלול) שיכשל בו אדם וימות, כגון: שהיתה לו באר או בור בחצירו, בין שיש בהן מים בין שאין בהן מים - חייב לעשות להן חוליה (גדר) גבוהה עשרה טפחים, או לעשות לה כיסוי כדי שלא יפול בה אדם וימות.

וכן כל מכשול שיש בו סכנת נפשות מצות עשה להסירו ולהישמר ממנו ולהיזהר בדבר יפה יפה שנאמר השמר לך ושמור נפשך.

ואם לא הסיר, והניח המכשולים המביאים לידי סכנה - ביטל מצות עשה, ועבר על לא תשים דמים.

❖ מהי המצווה אותה מקיימים כשנזהרים? _____

❖ אם לא נזהרים על איזו מצווה עוברים? _____

3. הלכה ה

הרבה דברים אסרו חכמים מפני שיש בהם סכנת נפשות וכל העובר עליהן ואמר הריני מסכן בעצמי ומה לאחרים עלי בכך או איני מקפיד על כך - מכין אותו מכת מרדות.

❖ מהו העונש של מי שמסכן את עצמו? _____

4. תלמוד בבלי מסכת שבת דף לב עמוד א

רבי ינאי בדיק ועבר. (-בדק את הגשר שהוא מספיק חזק, לפני שעבר עליו)
 רבי ינאי לטעמיה, דאמר: לעולם אל יעמוד אדם במקום סכנה לומר
 שעושים לו נס - שמא אין עושים לו נס.
 ואם עושים לו נס - מנכים לו מזכותיו.

❖ רבי ינאי מלמד אותנו שאסור לסמוך על הנס. תן דוגמה הקשורה
 לנושא: _____

5. שולחן ערוך (רבי יוסף קארו) יורה דעה סימן קטז סעיף ה

וכן יזהר מכל דברים המביאים לידי סכנה, כי סכנתא חמירא מאיסורא
 (סכנה חמורה מאיסור) ...

ולכן אסור לילך בכל מקום סכנה כמו תחת קיר נטוי (עקום) או יחידי
 (לבד) בלילה ...

וכל אלו הדברים הם משום סכנה, ושומר נפשו ירחק מהם ואסור לסמוך על
 נס או לסכן נפשו בכל כיוצא בזה.

❖ איך לדעתך היה ממליץ מחבר ה"שולחן ערוך" לחצות כביש חשוך
 בלילה? _____

ב. שי לומד את כללי הזהירות

קרא את הסיפור. מצא את הטעויות שעשה שי, והדגש אותן בצבע אדום.

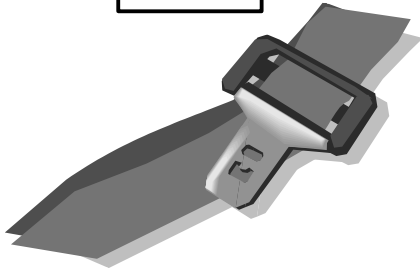
שי יצא מביתו והלך לבית הספר. הוא עמד על המדרכה, על אבני השפה,
 והתכוון לחצות את הכביש.

הוא המתין מספר דקות, בדק אם הכביש פנוי וחצה אותו באלכסון.

שי המשיך ופגש את חברו רוני. ברמזור דלק אור אדום - שי ורוני חצו
 במהירות את הכביש. שי ורוני רצו על המדרכה.

בכביש הקרוב לבית הספר עמדו ילדי משמרות הזה"ב והסדירו את התנועה.
 שי שמע את הצלצול, הוא חצה את הכביש בריצה ולא ציית לתמרור
 "עצור" של ילדי המשמרות.

שי הגיע לבית הספר עם השמע הצלצול, אך לכללי הזה"ב התייחס בזלזול.

מושבי בטיחות

1. שמירה על הילדים ברכב

ילדים קטנים מוסעים ברכב כשהם יושבים במושבי בטיחות מיוחדים המותאמים לגיל הילד ולמידותיו. חשוב להסיע ילדים רק במושבים המתאימים להם ולהקפיד להסיעם כך בכל נסיעה בלי פשרות ובלי ויתורים. בעת הנסיעה - לא רק שהילד יושב במושב אלא הילד רתום למושב בחגורת הבטיחות של המושב, והמושב עצמו חייב להיות מרותק לרכב ע"י חגורת הבטיחות של הרכב.

2. מושב בטיחות לתינוק (מיום לידתו ועד גיל שנה)

על התינוק לשבת במושב בטיחות המתאים לגודלו ולמשקלו ולהיות חגור בחגורות מיוחדות. את מושב הבטיחות יש להתקין נגד כיוון הנסיעה על ידי חגורת הבטיחות הרגילה. יש לוודא שהחגורה מהודקת היטב. התינוק מונח בתנוחת שכיבה למחצה, באופן שכל גופו של התינוק יהיה נתמך על ידי המושב וראשו אינו נע קדימה בשעת בלימת הרכב.

אסור להושיב תינוק במושב הקדמי ברכב כאשר לפניו מותקנת כרית אוויר (Airbag) פעילה. התנפחות הכרית בשעת תאונה עלולה לסכן את התינוק בסיכון חמור. עדיף תמיד להושיבו במושב האחורי, באמצע.

3. מושב בטיחות לפעוט (לפעוטות מגיל שנה עד שלוש שנים)

פעוטות בגילאים אלו יושבים במושב המיועד לפעוטות, ולא לתינוקות. הפעוט יושב במושב בטיחות לפעוטות בתנוחה רגילה ופניו לכיוון הנסיעה. המושב עצמו מחובר למושב הרכב על ידי חגורת הבטיחות שברכב. הפעוט מרותק למושב הבטיחות באמצעות חגורות המושב. חשוב שחגורות הבטיחות תהיינה צמודות לילד, אך לא לחוצות הדוק מדי לגופו.

אסור להושיב פעוטות מגיל שנה ועד גיל שלוש במושב קדמי, אם מול המושב מותקנת כרית אוויר פעילה. עדיף תמיד להושיב פעוטות כשהם חגורים כהלכה במושב האחורי.

4. מושב מגביה (נליד מגיל שלוש ועד גיל שמונה)

הילד יושב במושב מגביה (Booster) המאפשר לו לנצל את חגורת הבטיחות הרגילה המותקנת ברכב. יש להקפיד שגובה מושב ההגבהה יאפשר לחגורת הבטיחות לעבור מכתפו של הילד לאזור אגן הירכיים (יש מושב הגבהה שגובהו ניתן לכוונון). אסור שהחגורה תחלוף לפני ראשו או צווארו של הילד. לצורך זה ניתן לכוונון את גובה נקודת העיגון העליונה של חגורת הבטיחות ברכב, באופן שיבטיח שהחגורה תעבור מהכתף אל אגן הירכיים, ולא תחלוף לפני הראש או הצוואר.

לילדים בגיל שלוש עד שמונה מותק לשבת במושב הקדמי ברכב, גם אם מותקנת בו כרית אוויר, בתנאי שהם ישבו במושב בטיחות או לחילופין במושב מגביה, המתאים למידתם. על ההורים לוודא בכל עת שחגורת הבטיחות צמודה לגוף הפעוט. עדיף להסיע ילדים במושב האחורי.

5. ילד מגיל שמונה

ילדים מגיל 8, בערך (תלוי במידות גופם), יכולים להיות חגורים בחגורת הבטיחות הרגילה המותקנת ברכב, בתנאי שהיא אכן עוברת מהכתף של הילד לאגן ולא לפני ראשו או צווארו. ברכב חדיש ניתן להעלות ולהוריד את הנקודה שבה מעוגנת חגורת הבטיחות הקדמית. ברכב כזה קל יותר להתאים את חגורת הבטיחות גם לילדים.

לילדים בגיל זה מותק לשבת מלפנים או מאחור ברכב, אולם רצוי שישבו מאחור כשהם חגורים כהלכה.

גם אם החוק מתיר את הושבתם במושב הקדמי, עדיף להושיב ילדים מאחור.

ג. תמרורים

קרא את הסיפור.

גזור והדבק את התמרורים הנמצאים בשמאל הטבלה ליד המשפט המתאר אותם.

		דני הלך לבקר את חברו רונן, הוא הגיע למעבר החצייה וראה תמרור שמשמעותו "מקום מעבר חצייה להולכי רגל".
		דני המשיך בדרכו והבחין בעוד תמרור שמשמעותו "זהירות ילדים בדרך".
		דני ראה מכונית נוסעת בכביש ולא פונה לרחוב שבו הוא הולך, כי בכניסה לרחוב מוצב תמרור שמשמעותו "הכניסה אסורה לכלי רכב".
		בהמשך הוא ראה נהג זהיר עוצר ליד תמרור שמשמעותו: "עצור!"
		דני המשיך בדרכו בשביל שמסומן בתמרור "שביל להולכי רגל בלבד!"
		עכשיו ראה תמרור נוסף שאוסר על רוכבי אופניים לרכב בשביל זה.
דני הרגיש בטוח, הוא בחר ללכת בדרך הנכונה והגיע בשלום לחברו רונן.		

ד. נכון או לא נכון - חידון בנושא בטיחות בדרכים

סמן במשבצת המתאימה.

1. נהג נסע במכונית הפרטית שלו בנתיב הימני של הכביש. כאשר ראה ילדה הממתינה על המדרכה ליד מעבר חציה, עצר את רכבו וסימן לה בידו לחצות את הכביש.

האם על הילדה לחצות את הכביש מיד?

לא. על הילדה להביט גם לשני הכיוונים, ולוודא שאין רכב המגיע מהנתיב השני. אם מגיע רכב עליה לוודא שגם הוא נותן לה זכות קדימה. יש חשש שהרכב השני לא מבחין בילדה והיא עלולה להיפגע.

הילדה יכולה לחצות את הכביש ללא חשש. כל נהג יודע שאם רכב עוצר בנתיב אחד גם הנהגים האחרים מיד עוצרים.

2. רפי רצה לחצות רחוב שמכוניות חונות בו לאורך המדרכה. כיצד יעשה זאת בצורה היעילה והבטוחה ביותר?

יחפש את הרווח הגדול ביותר בין שתי מכוניות, יגיע עד קצה המכוניות, יביט לכל הכיוונים, יוודא שהכביש פנוי ואז יחצה.

אסור לו לחצות כביש במקום כזה. כדי לשמור על חייו הוא צריך ללכת עד למקום שבו אין מכוניות חונות ויש מעבר חציה, ואז לחצות.

3. חציית כביש באלכסון היא אסון, עקב בעיית שדה ראייה. האם זה

נכון?

נכון, כאשר חוצים באלכסון, שדה הראייה מצטמצם מצד אחד, והולך הרגל חייב להפנות את ראשו לאחור כדי לראות מכוניות הבאות מהצד המנוגד לזה שהוא הולך.

אין שום בעיית שדה ראייה, הבעיה היחידה היא הארכת הדרך, כי ההליכה באלכסון מגדילה את המרחק שצריך ללכת.

4. היכן עדיף לחצות את הכביש כאשר יורדים מן האוטובוס?

מאחור. יש לנהג בעיה בראיית האנשים החוצים את הכביש בקרבת האוטובוס. גם להולך הרגל יש בעיה, משום שהאוטובוס חוסם את שדה הראייה שלו.

עדיף לחצות מלפניו, כי אז הנהג רואה אותך ומחכה שתחצה ורק אז נוסע.

5. ארבעה ילדים הלכו בלילה, וכל אחד מהם לבש חולצה בצבע

שונה: אחד לבש חולצה כתומה, אחד חולצה לבנה, אחד חולצה אדומה ואחד חולצה שחורה עם פסים זוהרים. באיזה סדר יראו החולצות לעיני נהג מתקרב?

חולצה שחורה עם פסים זוהרים ראשונה, אחריה לבנה, אחריה כתומה ולבסוף אדומה.

החולצה הלבנה תראה ראשונה, אחריה שחורה עם פסים זוהרים, אחריה אדומה ולבסוף כתומה.

6. האם הכובע, הצעיף, המעיל או המטרייה מסכנים את הולך הרגל

בחורף?

השימוש בהם הוא לעתים מסוכן, כיון שהוא מקטין את שדה הראיה אם לא נוהרים.

הפריטים הללו אינם מסכנים את הולך הרגל כלל וכלל, אלא להיפך, הם עוזרים לו לא להירטב, וכך מאפשרים לו להמשיך להתנהג כרגיל ולא להיות "לחוץ" בגלל הגשם.

7. במקום שאין בו מדרכה, הדרך הנכונה להליכה היא:

ללכת בניגוד לכיוון התנועה, כלומר עם הפנים לתנועה, וזאת כדי לראות את הנעשה על הכביש.

צריך ללכת עם כיוון התנועה כמו כיוון הנסיעה של המכוניות.

8. האם לילדים יש מגבלות המסכנות אותם בדרך?

בוודאי, ההתפתחות אצל ילדים עדיין לא נסתיימה, ולכן יש להם מגבלות בתחומים מסוימים, דבר שמסכן אותם בדרך. לדוגמה, הראייה והשמיעה אצל ילדים אינן מפותחות כמו אצל מבוגרים, לילדים יש בעיות גם בהערכת מרחק ומהירות, ובהבחנה בין ימין לשמאל.

הבעיה היחידה של רוב הילדים היא פזיזותם או שובבותם, אולם אין להם מגבלות פיזיות המסכנות אותם בדרך.

9. אור ירוק מהבהב פירושו:

מותר לנסוע, אך יש להיזהר, האור הירוק מסתיים.

יש לעצור. כמוהו כאור צהוב.

10. למי מותר לשבת במושב הקדמי של הרכב?

מותר לכל אדם, כולל ילדים בכל גיל שהוא, לשבת במושב הקדמי, בתנאי שיהיה חגור בחגורת בטיחות מתאימה. ישנם מושבים מיוחדים לתינוקות וכיסאות הגבהה לילדים קטנים או נמוכים. חשוב שחגורת הבטיחות לא תעבור על צווארו של היושב במושב הקדמי.

מותר רק לילד מעל גיל 14 לשבת במושב הקדמי, בתנאי שגובהו יהיה יותר ממטר וחצי, כדי שהחגורה לא תחנוק אותו.

אם סימנת באופן תקין את התשובות הנכונות - מהו המכנה המשותף?

שמות פרק כ

לא תרצה

❖ למי קשורה מצווה זו בכביש, להולך הרגל או לנהג? הסבר תשובתך.

ה. כללי זהירות באופניים

אופניים מוגדרים בחוק ככלי רכב, ולכן חלים על הרוכב כל כללי התנועה, כמו נהג במכונית.

כאשר מרכיבים אדם נוסף על האופניים, על פי החוק רוכב האופניים צריך להיות בגיל 14 ומעלה, והמורכב צריך להיות לכל היותר בן 8. כמו כן, האופניים צריכים להיות מצוידים במושב הרכבה.

האופניים צריכים להיות מותאמים לגובה הרוכב, זאת אומרת שהרוכב יכול להגיע, בזמן הישיבה על הכיסא, בשתי רגליו לקרקע.

אביזרי הבטיחות הנחוצים לאופניים: מחזירי אור, פנס, דגלון ופעמון.

מומלץ להשתמש במחזיר אור קדמי בנוסף לפנס (המופעל על ידי דינמו) כיון שהפנס מפסיק לפעול כאשר הגלגל אינו מסתובב, ולכן צריך את מחזיר האור שישמש תחליף לפנס בזמן עצירה.

רוכב אופניים צריך להשתמש בידו השמאלית כדי לסמן את כיוון נסיעתו.

ישנם 3 סוגי איתותים: איתות לשמאל - יד שמאל מתוחה,

איתות לימין - סיבוב קל של היד השמאלית קדימה,

איתות לעצירה - יד שמאל מונפת למעלה ולמטה.

מהעיתונות:

במהלך שנת 2008 נהרגו 12 רוכבי אופניים (בכל הארץ), פי 2 משנת 2007.

"אנו עדים לעלייה מדאיגה בשיעור הנפגעים עקב רכיבה, כולל עליה חדה בשיעור ההרוגים", אמר שמואל אבואב, מנכ"ל עמותת "אור ירוק".

אבואב הוסיף כי "מחקרים בעולם מוכיחים כי פגיעות ראש מהוות את הפגיעה הקשה ביותר לרוכבים ובמקרים רבים, פגיעת ראש היא גם הפגיעה

השכיחה ביותר בקרב רוכבי אופניים. במקרה של תאונה, אין לרוכב כל הגנה והסיכוי להיפגע בראש, במקרה של נפילה מהאופניים, הוא גבוה מאוד."

מחקר בארה"ב מראה כי שני שליש מבין ההרוגים, בקרב רוכבי האופניים, נגרמו עקב תבלות ראש. (שליש מהנפגעים הם ילדים עד גיל 9. שליש נוסף בני 10-16). הקסדה מפחיתה את הסיכוי להיפגע בשיעורים של 60%-88% בפגיעות מוח וב-65% בפגיעות פנים.

רק 40% מקפידים לחבוש קסדה תמיד או לעיתים קרובות.

מספר הנפגעים בקיץ יותר מכפול ממספרם בחורף.

כאן חשוב כרכיבה

תמיד כבאי חשוב קסדה

1. תפזורת

לפניכם **תפזורת** של 16 מילים הקשורות לבטיחות בדרכים. הן רשומות לאורך, לרוחב ובאלכסון. מצאו את כולן והקיפו אותן.

ה	ה	ל	א	מ	ש	ה	כ	ר	מ	א	א
כ	כ	ל	ו	ק	ע	כ	א	א	ע	ד	י
ר	ר	ע	נ	צ	ר	ל	ט	נ	ב	ו	ג
מ	מ	ש	ו	כ	כ	ס	ר	ו	ר	מ	ת
ז	ז	ר	ב	ס	כ	י	ל	ד	ח	ג	ה
ו	ו	ה	ו	ב	כ	ו	ר	ר	צ	ע	ו
ה	כ	ר	ד	ל	ת	י	כ	כ	י	ק	ל
ב	ו	ה	י	נ	ה	נ	ב	ו	י	י	כ
ט	ט	ג	ח	ו	ת	ה	כ	ט	ה	מ	ר
כ	ב	י	ש	ת	ה	ג	ו	א	ר	י	ג
מ	מ	י	ק	ח	ש	מ	ר	ג	מ	נ	ל
ת	ת	מ	ו	צ	ר	ו	ז	מ	ר	ה	ס

מחסן מילים :

הולך רגל, תמרור, מעבר חצייה, שמאלה, תאונה, מגרש משחקים, רכב, סבלנות, נהג, עצור, ימינה, הבט, נתיב, דרך, כביש, צומת.

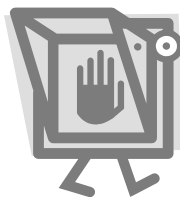
פסקי הלכה על תאונות:

1. שו"ת עשה לך רב חלק ז תשובה עב / הרב חיים דוד הלוי
...לעבור ברמזור באור אדום, וכן כל עברה על חוקי התנועה, אין איסורם
מכת החוק בלבד, אלא גם מכח הדין (-מדין התורה), משום "ונשמרתם
מאוד לנפשותיכם", אם יפגעו עקב זאת...
ואם פגעו באחרים והזיקו, הרי שעברו באיסור חמור יותר – של פגיעה
בזולת...

2. שו"ת שבט הלוי ח"י סימן רצא / הרב ווזנר
...ומה שכתב שעשיתם תקנות גדולות בסביבה שלכם למנוע הסכנה
בדרכים, על ידי התאונות שגורמות שפיכות דמים הרבה, ונספו גדולים
וטובים.
יש לשבח אתכם על כך ולחזק את ידכם!
...וממילא פשוט שאסור על פי ההלכה לעבור ברמזור אדום, גם כשאינ
מכוניות מתקרבות ממש, כי הריסת הסדר מביא לידי סכנה בנפש כידוע!
וממילא מצוה לעורר ולהוכיח לאדם שלא ציית לתקנות שנעשו לטובתו
ולטובת הציבור כולו. כי על ידי דרכיו הבלתי ישרים – מביא את עצמו ואת
האחרים לידי סכנה.
והקב"ה יסיר מעימנו שוד ושבר.
וכל המתחסד עם הבריות – הקב"ה מתחסד עימו...

❖ לפי פסקי ההלכה: האם מותר לחצות באור אדום? כן / לא, מדוע?

❖ אם מישהו חוצה באור אדום מה צריך לעשות?

חלק שני - אינטרנט

א. בעיות באינטרנט

הבעיות באינטרנט מתחלקות לבעיות טכניות (איך), ולבעיות תוכן (מה).
השלם את הטבלה על ידי מילים מ"תפילת הדרך לגולש" המופיעה בתחתית
העמוד.

בעיות טכניות	בעיות תוכן
שתחברנו בשלום	ותגיענו לאתר חפצנו בשלום

תְּפִילַת הַדֶּרֶךְ

לְגוֹלְשִׁים בְּאִינְטֵרְנֵט

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁתְּחַבְּרֵנוּ בְּשָׁלוֹם
וְתַגְלִשְׁנוּ בְּשָׁלוֹם וְתַגְיַעְנוּ לְאֵתֶר חִפְצֵנוּ
בְּשָׁלוֹם. וְתַנְתְּקֵנוּ בְּשָׁלוֹם וּבְזוּל, וְתַצִּילֵנוּ
מִכָּף כָּל וִירוּס וּנְפִילָה בְּדֶרֶךְ, וּמִכָּל מִינֵי
אֲתָרֵי זָכָל, פְּרִיצוֹת וְעִבּוּדָה זָרוֹת
הַמְתַּרְגְּשִׁים לְבוֹא בְּעוֹלָם הַוִּירְטוּאַלִי.
וְתַשְׁלַח בְּרַכָּה בְּכָל מַעֲשֵׂה עַבְדֵּינוּ וְתַתְּנֵנוּ
לְחֵן וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֵי כָּל מַסָּךְ וְתִשְׁמַע
קוֹל אֲרַנְּקֵנוּ, כִּי שׁוֹמְעַתְּ תְּפִילָה וְתַחֲנוּן
אֲתָהּ וּמַגְנֵנוּ מִבְּטוּל זְמַן.

יש לומר תפילה זו בכל פעם שמלשין באינטרנט, גם בינם וזל, אין להאביל את העכבר אלא לאתר
אמית שלוש פעמים "קישתא שונרא" והפרישת "קיקיס" ברין ברוך מקדש אי.י.ר. אט.א.ל, אמן.
יש לתלות תפילה זו בסטנד לבניית חבור ורשת ולא לפני יציאת השבת

ב. זהירות באינטרנט

נכון שתמיד ההורים לימדו אותנו לא לדבר עם אנשים זרים ברחוב? גם לא להגיד להם איך קוראים לנו או איפה אנחנו גרים? גם באינטרנט, כשאנחנו נכנסים לציט, מקבלים אי-מיילים או מתכתבים במסנג'ר ICQ, אנחנו פוגשים הרבה אנשים זרים. גם אם הם מספרים לנו איך קוראים להם, בני כמה הם ואיפה הם גרים, הם עדיין זרים, כי אנחנו אף פעם לא יכולים לדעת אם הם אומרים את האמת, ואם הם באמת רוצים להיות חברים שלנו, או שאולי הם רוצים לפגוע בנו.

אז מה עושים?

כדי להיזהר ולא להיפגע חשוב שאף פעם לא ניתן פרטים מזהים על עצמנו או על המשפחה שלנו. לא נגלה לאף אדם זר באינטרנט איך קוראים לנו, איפה אנחנו גרים, בני כמה אנחנו, איך קוראים להורים שלנו ואיפה הם עובדים.

בגלל שהאינטרנט מלא באנשים זרים שלא מכירים אותנו ולא יודעים בני כמה אנחנו או מה אנחנו אוהבים ולא אוהבים, אנחנו עלולים לקבל אי-מיילים שלא מתאימים לגיל שלנו ולפעמים לא נעים לנו לראות אותם.

אז מה עושים?

אם קיבלנו אי-מייל שלא נעים לנו לקרוא או לראות נמחק אותו מייד, או נראה לאחד ההורים, למורה או לכל אדם מבוגר אחר, כדי שהם יוכלו להגיד לנו מה לעשות אתו.

כשאנחנו גולשים באינטרנט ומחפשים מידע מסוים אנחנו עלולים להגיע גם לאתרים שלא התכוונו להגיע אליהם והם לא מתאימים לגילנו. יש הרבה מאוד אתרים כאלו באינטרנט וכדאי שנתרכז באתר שאליו רצינו להגיע או במידע שרצינו להשיג, כי אתרים שלא מתאימים לנו עלולים לגרום לנו לתחושות לא נעימות.

אז מה עושים?

אם במקרה נקלענו לאתר שאנו מרגישים בו לא נעים, נצא מיד מהאתר הזה. אפשר להיעזר באחד ההורים או במבוגר אחר כדי לוודא שלא ניכנס שוב לאתר שלא נעים לנו להיות בו.

לפעמים מאוד מפתה להוריד בחינם תוכנה שמצאנו באינטרנט, אבל כדאי שנדע שתוכנות כאלה עלולות להכיל וירוסים שיהרסו את המחשב שלנו. גם אי-מיילים שמגיעים מאנשים שאנחנו לא מכירים עלולים להכיל וירוסים.

אז מה עושים?

כדאי שנעשה לנו שני כללים:

1. אף פעם לא נוריד תוכנה בלי להתייעץ עם מבוגר.
2. אף פעם לא נפתח אי-מייל ממישהו שאנחנו לא מכירים, אלא אם התייעצנו עם מבוגר.

(עפ"י האתר WWW.GOV.IL)

ג. עשרת הדיברות לגולש

1. לא אפגש פנים אל פנים עם מישהו שהכרתי דרך האינטרנט.
2. לא אגלה באינטרנט פרטים מזהים עלי או על בני משפחתי.
3. לא אגלוש לאתרים שההורים לא מרשים לי.
4. אם הגעתי לאתר שלא נעים בו, או לאי מייל שלא נעים לי לקרוא, אקרא מיד למבוגר.
5. לא אגלוש לאתרים לא צנועים.
6. לא אגלה לאף אחד, חוץ מההורים שלי, את הסיסמאות הסודיות שלי.
7. לא אתן את האי מייל שלי לאדם שאני לא מכיר.
8. לא אעביר תמונה שלי באינטרנט לאדם שאני לא מכיר.
9. לא אפתח אי מייל מאנשים שאני לא מכיר.
10. לא אתקין תוכנות או משחקים שמצאתי, בלי ליווי מבוגר.

כהצחה!

ד. הסכם "גלישה בטוחה", בין הילדים להורים

אנא חתמו והציגו למורה לפני החידון

התחייבות הילדים:

1. לא להיפגש פנים אל פנים עם אנשים שהכרתי דרך האינטרנט, אלא בהסכמת ההורים ובהצטרפות אחד מהם לפגישה.
2. לא למסור ללא רשות ההורים או מבוגר אחר פרטים מזהים עליי או על המשפחה שלי, כמו שמי, כתובתי, שמות ההורים שלי, מספר הטלפון, שם בית הספר שלי או כל פרט אחר.
3. להראות מיד להורים, למורה או לכל מבוגר אחר אם קיבלתי אי-מייל ממישהו שאני לא מכיר או אי-מייל שגורם לי הרגשה לא נעימה.
4. לא לגלות לאף אחד, חוץ מההורים שלי, את הסיסמאות של המחשב שלי (אפילו לא לחברים טובים).
5. לגלוש רק לאתרים שההורים שלי מרשים, בשעות שהם מרשים ולמשך הזמן שהם מרשים.
6. לא לכתוב באינטרנט דברים מעליבים, שעלולים להכעיס ילד אחר או לפגוע בו.

התחייבות ההורים:

1. להבין באינטרנט וסכנותיו, וגם להכיר קצת מהם צ'טים ופורומים.
2. לקבוע חוקים הגיוניים בנוגע לשימוש הילד במחשב, ולדון איתו על החוקים והאיסורים.
3. לא להגיב בחריפות אם הילד נקלע לבעיה, אלא לעמוד לצדו ולעזור לו לפתור אותה.
4. עקב ריבוי האתרים הלא ראויים, על ההורים להפעיל מסנני תוכן.

השם שלי _____ שמות ההורים שלי _____

תאריך _____ תאריך _____

חתימה שלי _____ חתימת ההורים _____